

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia składam Państwu serdeczne życzenia wszelkiej pomyślności, zdrowia oraz rodzinnego ciepła.

Niech ten świąteczny czas przyniesie radość, spełnienie zawodowe, odwagę w podejmowaniu wyzwań w zbliżającym się Nowym Roku 2019.

dr Iwona Wieczorek
Dyrektor Narodowego
Instytutu Samorządu Terytorialnego

Szanowni Państwo, dobiega końca kolejny rok działalności Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego, w którym wsparcie NIST otrzymało blisko 1900 jednostek samorządu terytorialnego. W 2018 NIST zaorganizaował 89 szkoleń, konferencji i seminariów, w których uczestniczyło ponad 19 tys. słuchaczy. Poruszana tematyka dotyczyła m.in. *Kodeksu Postępowania Administracyjnego po nowelizacji*, *Dostępu do informacji publicznej w jednostkach samorządu terytorialnego*, *Zmian w zakresie Ochrony Danych Osobowych w JST w związku z wejściem w życie RODO*, *Wyborów samorządowych 2018 r.* W ofercie szkoleniowej znalazły się także zagadnienia obejmujące tematykę: *Mediacje w postępowaniu administracyjnym*, *Źródła informacji i metod*

analizy danych w procesie tworzenia, wdrażania i ewaluacji dokumentów strategicznych w jst, *Savoir - vivre i elementy protokołu dyplomatycznego w działalności samorządowej*, *Statut gminy po zmianach ustaw samorządowych*, *Postępowanie egzekucyjne w administracji*.

Realizując zadania statutowe Instytut przygotował liczne opracowania dotyczące funkcjonowania jst w tym ekspertyzy, opinie prawne oraz raporty z badań. Realne wsparcie dla jednostek samorządu terytorialnego stanowi prowadzona przez Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego e-platforma umożliwiająca odbycie służby przygotowawczej dla nowo zatrudnionych pracowników administracji samorządowej. Uzupełnienie dotychczasowej, tradycyjnej oferty szkoleń stacjonarnych

stanowią uruchomione na początku 2018 r. e-szkolenia dostępne pod adresem <https://e-szkolenia.nist.gov.pl/>. Na platformie szkoleniowej dostępne są obecnie 3 kursy: *Korpus urzędników wyborczych na tle aparatu wyborczego w kontekście nowelizacji ustawy Kodeks Wyborczy*, *Zmiany w zakresie ochrony danych osobowych w związku z wejściem w życie RODO* oraz *Kodeks postępowania administracyjnego w praktyce urzędniczej*. W 2018 r. z tej formy kształcenia skorzystało niemal 13 tys. przedstawicieli jst.

dr Iwona Wieczorek
Dyrektor Narodowego Instytutu
Samorządu Terytorialnego

Niepodległa a samorząd

Ważnym akcentem inauguracyjnym współpracę z Biurem Programu „Niepodległa” było wspólnie zorganizowane seminarium pn. „*Niepodległa a samorząd*”. Wydarzenie, które odbyło się 25 października 2018 r. na Zamku Arcybiskupów Gnieźnieńskich w Uniejowie wiązało się z 100-tną rocznicą odzyskania przez Polskę Niepodległości. Podczas otwarcia głos zabrali kolejno Wojciech Kirejczyk - Zastępca Dyrektora Biura Programu „Niepodległa”, dr Iwona Wieczorek - Dyrektor Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego oraz Piotr Majer - Zastępca Burmistrza Miasta Uniejów, którzy otwierając seminarium powitali blisko 130 obecnych na sali przedstawicieli samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych, uniwersytetów trzeciego wieku, a także młodzież licealną.

Podczas pierwszej sesji zatytułowanej „Odzyskanie niepodległości a budowa podstaw samorządu terytorialnego” głos zabrali prof. dr hab. Wiesław Jan Wysocki kierujący Katedrą Historii XIX i XX wieku na Wydziale Nauk Historycznych i Społecznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz dr Małgorzata Łapa z Katedry Historii Polski Najnowszej Uniwersytetu Łódzkiego. Tematem

wystąpienia profesora Wysockiego były „Rodzime i obce źródła samorządu”. Prelegent przybliżył uczestnikom seminarium historię samorządności, której początek przypada na czasy starożytne wskazując na wybrane rozwiązania mające wpływ na kształtowanie się samorządu. Wystąpienie Pani dr Łapy „Wokół decentralizacji władzy - samorząd terytorialny w Rzeczypospolitej (1918 - 1939)” poświęcone było budowaniu samorządności w pierwszych latach odzyskania przez Polskę niepodległości. Pani doktor odniosła się do kolejnych aktów prawnych, które stworzyły ramy dla odrodzenia samorządu w niepodległej Polsce. Wystąpienia naukowców stanowiły wstęp do dalszej dyskusji, w której poza prof. dr hab. Wiesławem Janem Wysockim, dr Małgorzatą Łapą wzięli także udział dwaj historycy mgr Mirosław Kaczmarek - Wicedyrektor Publicznego Liceum Ogólnokształcącego Uniwersytetu Łódzkiego im. Sprawiedliwych wśród Narodów Świata oraz mgr Zbigniew Zagajewski - ekspert w Biurze Wojewody Łódzkiego. Moderatorem dyskusji był dr Tomasz Kłos z Zakładu Prawa Samorządu Terytorialnego na Wydziale Prawa

i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego. Dobór prelegentów reprezentujących różne spojrzenie na moment odzyskania przez Polskę niepodległości w 1918 r. oraz początki kształtowania się państwowości i samorządności zapewnił nie tylko wieloaspektowe spojrzenie, ale także ożywioną dyskusję.

Tematem drugiej sesji była Współpraca jednostek samorządu terytorialnego z Biurem Programu „Niepodległa”. Pan Wojciech Kirejczyk, Zastępca Dyrektora Biura Programu „Niepodległa” omówił współpracę jednostek samorządu terytorialnego z Biurem Programu „Niepodległa” w latach 2019 - 2021. W swoim wystąpieniu przybliżył zasady używania logotypu i korzystania z kalendarium wydarzeń, a także omówił najciekawsze inicjatywy realizowane dzięki dofinansowaniu otrzymanemu z programu „Niepodległa”. Uczestnicy seminarium mieli okazję zapoznać się za zasadami naboru oraz najczęściej popełnianymi błędami podczas aplikowania o dofinansowanie, które zaprezentował Pan Kamil Wnuk, Rzecznik Prasowy Biura Programu „Niepodległa”. Przedstawiciele BP „Niepodległa” zachęcali uczestników wydarzenia do aplikow-

Seminarium - „*Niepodległa a samorząd*”, 25 październik 2018 r. - Uniejów.

ania o środki w ramach kolejnego naboru.

Podsumowując seminarium Pani Dyrektor Wieczorek skierowała podziękowanie na ręce Pana Dyrektora Wojciecha Kirejczyka - współorganizatora wydarzenia oraz gospodarza miejsca - Pana Burmistrza Miasta Uniejów. Tak duże zainteresowanie problematyką seminarium, w którym uczestniczyło ok. 130 osób, potwier-

dza trafność wyboru tematu oraz zachęca Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego do podejmowania kolejnych inicjatyw wpisujących się w obchody 100-tnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Na przełomie roku ukaże się nakładem wydawnictwa NIST publikacja albumowa „100 lat samorządu. Sto lat niepodległości” poświęcona historii rozwoju struktur samorządowych

na ziemiach polskich. Monografia zawiera liczne mapy, ilustracje, zdjęcia, które z całą pewnością wzbogacą zasób informacji na temat tradycji samorządu terytorialnego w Polsce. NIST planuje w przyszłym roku kolejne seminarium poświęcone problematyce samorządowej wpisujące się w kalendarz obchodów rocznicy odzyskania niepodległości.

Standardy obsługi inwestora w samorządzie

11 grudnia 2018 r. w siedzibie Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej odbyła się konferencja „Standardy Obsługi Inwestora w Samorządzie”. Organizatorami wydarzenia byli: Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego oraz Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna. Patronat honorowy nad konferencją objęli: Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Paweł Szefernaker oraz Wojewoda Łódzki Zbigniew Rau. W imieniu Pana Wojewody w konferencji uczestniczył Wicewojewoda Karol Młynarczyk. Wydarzenie zostało objęte patronatem medialnym Radia Łódź i TVP 3 Łódź. Nazwa konferencji nawiązywała do tytułu projektu realizowanego

przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. W pierwszej części wydarzenia, Pan Andrzej Trzęsiera, Zastępca Dyrektora Departamentu Administracji Publicznej MSWiA wystąpił z prezentacją na temat projektu, który zakładał wypracowanie standardu obsługi inwestora. Kolejnym punktem wydarzenia była dyskusja moderowana przez Remigiusza Flądrowskiego - redaktora Radia Łódź, w której wzięli udział: Marek Michalik Prezes Zarządu Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, Monika Zdrojek z Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu oraz samorządowcy: Paweł Osiewała - Prezydent Sieradza i Jacek Socha - Burmistrz Ozorkowa. Podczas wystą-

pienia przedstawicielka PAIH przybliżyła samorządowcom możliwości korzystania ze wsparcia PAIH służącego podniesieniu jakości oferty inwestycyjnej jst. Pan Prezes Michalik odniósł się do nowych regulacji dotyczących funkcjonowania stref ekonomicznych w Polsce. Prezydent Osiewała i Burmistrz Socha podzielili się doświadczeniami dotyczącymi pozyskiwania nowych inwestorów w samorządzie. W drugiej części konferencji uczestnicy wzięli udział w warsztacie poświęconym zasadom wspierania nowych inwestycji realizowanych w granicach administracyjnych jednostek samorządów terytorialnych.

Konferencja - „Standardy obsługi inwestora w samorządzie” - 11 grudnia 2018 r. – Łódź.

Mechanizmy współpracy samorządów na szczeblu europejskim

Mechanizmy współpracy samorządów na szczeblu europejskim były przedmiotem dyskusji podczas seminarium zorganizowanego przez Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego przy współudziale Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w ramach harmonogramu prac Zespołu zadaniowego do spraw promocji Polski na szczeblu samorządowym i obywatelskim. Wydarzenie, które odbyło się 25 września 2018 r. w siedzibie MSWiA, zgromadziło samorządowców, ekspertów i przedstawicieli administracji rządowej.

Wystąpienie wprowadzające wygłosił Pan Andrzej Porawski, Dyrektor Biura Związku Miast Polskich, który naświetlił obszary współpracy międzynarodowej samorządów. Pani Anna Pawłowska z Departamentu Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej Ministerstwa Spraw Zagranicznych, zaprezentowała rolę ministra spraw zagranicznych w kształtowaniu polityki międzynarodowej jednostek samorządu terytorialnego. Następnie o programie Interreg i jego znaczeniu w pokonywaniu barier transgranicznych opowiedział Pan Artur Harc, Zastępca Dyrektora Departamentu Współpracy Terytorialnej w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju.

W drugiej części seminarium głos zabrała Pani Agnieszka Starczewska reprezentująca Bank Gospodarstwa Krajowego, która przybliżyła możliwości finansowania projektów samorządowych w ramach instrumentów finansowych zarządzanych przez EBI. Pan Andrzej Słodki reprezentujący Centrum Projektów Europejskich omówił dostępność dla jst środków z UE. Dyrektor Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego EUWT Pan Krzysztof Żarna zaprezentował Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej jako narzędzie efektywnej współpracy samorządów. Ostatnim prelegentem był Pan Aldo Vargas -Tetmajer Koordynator Krajowego Punktu Kontaktowego URBACT II, który podzielił się doświadczeniami samorządów w realizacji projektów URBACT w Polsce.

Podsumowując wydarzenie Pani Sylwia Ługowska-Bulak, zastępca Dyrektora NIST zachęciła wszystkich do aktywnej współpracy z Instytutem oraz korzystania z oferowanego przez NIST wsparcia.

W 2018 r. Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego podejmował działania służące stymulowaniu i wspieraniu harmonijnego oraz zrównoważonego rozwoju

samorządu terytorialnego w Polsce. Do końca listopada br. ze wsparcia NIST skorzystało 68 % jst w Polsce.

Odpowiedzią na zmiany w zakresie Ochrony Danych Osobowych był cykl szkoleń, które realizowane były m.in. w ramach porozumienia z Urzędem Ochrony Danych Osobowych, w których licznie uczestniczyli przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego. Olbrzymim zainteresowaniem samorządowców cieszył się także kurs umieszczony na platformie e-learningowej pn. „Zmiany w zakresie ochrony danych osobowych w związku z wejściem w życie RODO, który ukończyło blisko 10 tys. osób.

Aby przygotować przedstawicieli jst do organizacji wyborów samorządowych NIST opracował kurs e-learningowy „Korpus urzędników wyborczych na tle aparatu wyborczego w kontekście nowelizacji ustawy Kodeks Wyborczy” a także zrealizował cykl szkoleń stacjonarnych związanych z wejściem w życie ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. „o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych”. Wybory samorządowe 2018 r., Stałe organy wyborcze oraz powoływane w związku z zarządzonymi wyborami, Zasady samorządowego prawa wyborczego, Warsztat pracy radnego - podstawy prawne i praktyka funkcjonowania organów uchwałodawczych, Statut gminy po zmianach ustaw samorządowych to przykładowe tematy szkoleń.

W 2018 r. nakładem wydawnictwa NIST ukazały się następujące publikacje: „Reglamentacja korzystania ze środowiska jako funkcja administracji samorządowej”, „Słownik pojęć w administracji publicznej” oraz album „100 lat samorządu. 100 lat niepodległości”, które dostępne są nieodpłatnie na stronie <https://www.nist.gov.pl/informacje/wydawnictwa-ksiazkowe>.

Seminarium - „Mechanizmy współpracy samorządów na szczeblu europejskim”, 25 września 2018 r., Warszawa